

تأملی بر میزان حضور اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ گیت

امیررضا اصنافی: عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی (نویسنده مسئول). aasnafii@gmail.com

چکیده

دریافت:	۲۷ آذر ۱۳۹۴
ویرایش:	۱۷ اسفند ۱۳۹۴
پذیرش:	۱۸ اسفند ۱۳۹۴

زمینه و هدف: بهره‌گیری از قابلیت‌های وب ۲ در حوزه پژوهش و فرصت‌های متعددی را برای پژوهشگران به وجود آورده است. از طریق این امکانات، افراد قادر خواهند بود با یکدیگر در تعامل باشند و انتشارات خود را با طیف وسیعی از پژوهشگران دیگر، به اشتراک بگذارند. پژوهش حاضر باهدف شناسایی میزان فعالیت اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت انجام شده است.

روش: رویکرد به کار رفته در این مقاله، علم سنجی استفاده از آلت‌متریکس بوده است. برای گردآوری داده‌ها از صفحه دانشگاه شهید بهشتی و مطالعه پروفایل اعضای هیئت علمی این دانشگاه در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نمایان ساخت که رشته‌های شیمی، لیزر و پلاسما و فیزیک بیش‌ترین میزان حضور را در شبکه علمی ریسرچ گیت داشته‌اند. این مقاله نشان داد که رشته‌های علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه ریسرچ گیت فعالیت جدی ندارند.

نتیجه‌گیری: هر چند معیارهای تولید علم و تعاملات پژوهشگران در حوزه‌های علمی مختلف چندان قطعی نیست اما به نظر می‌رسد که در عصر حاضر، تعامل هر چه بیشتر اساتید حوزه علوم انسانی با محیط وب و استفاده از قابلیت‌های آن برای پژوهش، به منظور انجام پژوهش یا ارتباط با سایر پژوهشگران می‌تواند به گستردگی این حوزه، هم‌افزایی دانش بین حوزه‌های علمی مختلف و پیدایش ایده‌های نوین در راستای انجام پژوهش، منجر شود. باید توجه داشت که در عصر جدید آموزش و پژوهش، وب‌گاه‌های شبکه‌های اجتماعی علمی نظیر: آکادمیا، ریسرچ گیت و مندلی، نقش اساسی در آموزش و توسعه پژوهش دارند.

کلیدواژه‌ها: دانشگاه شهید بهشتی، همکاری علمی، شبکه اجتماعی علمی، ریسرچ گیت

مقدمه

فرد آموزش‌دهنده را نیز از تحول، بی‌نصیب نگذاشته است. تحولات گسترده در عرصه فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی، بر یادگیری و آموزش نیز اثر گذاشته است و نوع تازه‌ای از یادگیری به نام یادگیری الکترونیکی را فراهم نموده است. فناوری اطلاعات پارادایم جدیدی است که در هر حوزه‌ای کاربرد دارد و ضمن ایجاد پارادایم‌های دیگر، سبب تغییر چهره جهان ما شده و امکان آموزش متناسب با نیازهای عصر حاضر را فراهم نموده است. آموزش مجازی یا الکترونیکی را می‌توان به عنوان پارادایم جدیدی در حوزه آموزش و یادگیری در نظر گرفت به‌گونه‌ای که این شیوه آموزش، امکان یادگیری را برای افراد بدون توجه به محدودیت‌های زمانی و مکانی به صورت مادام‌العمر فراهم آورده است.

به نظر می‌رسد که امروزه پژوهشگران، در حال تجربه موج جدیدی از تعاملات و ارتباطات، به واسطه بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی هستند. بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی تأثیر قابل توجهی را بر ارتباطات دانشگاهیان و جامعه پژوهشگران گذاشته است. سال‌ها پیش، کمتر کسی تصور می‌کرد شبکه‌های اجتماعی چنان توسعه‌ای پیدا کند که

یکی از اساسی‌ترین نیازهای بشر، دسترسی به اطلاعات است. تا زمانی که اطلاعات وجود نداشته باشد تأمین هیچ یک از نیازهای بشر، میسر نیست. بشر امروز، بیش از گذشته، خود را نیازمند داشتن اطلاعات و برقراری ارتباط با جوامع دیگر برای کسب اطلاعات می‌داند. بدون اطلاعات، جامعه بشری، تمدن خود را از دست خواهد داد (شعاری نژاد، ۱۳۴۹). اطلاعات، اساس زندگی فردی و تشکیل‌دهنده زندگی اجتماعی است. بر این اساس، در طی ۵۰ سال گذشته، رایانه و انقلاب ارتباطی، روش انجام امور در بسیاری از سازمان‌ها را به نحو قابل توجهی تغییر داده است. اکنون ما در یک جهان بدون سیم زندگی می‌کنیم که ضرورت‌های ارتباطات علمی، تجاری و نظامی باعث شد تا بسیاری از پیشرفت‌های ارتباط از راه دور ایجاد شوند. با تحولات رقومی، اکنون می‌توان داده‌ها و اطلاعات را (در قالب‌های متفاوت) به هر گوشه جهان ارسال کرد (دیگان و تانر، ۱۳۸۲). پیدایش و گسترش سریع و دور از ذهن فناوری‌های نوین اطلاعاتی - ارتباطاتی، باعث تغییر در چگونگی، چرایی، چیستی، مکان، و زمان یادگیری شده و حتی

گسترده، گامی در هرچه مری‌تر نمودن پژوهش‌های پژوهشگران و دریافت استناد بیشتر از سوی دیگر پژوهشگران و در نهایت تشکیل حلقه‌های همکاری‌های علمی باشد. با در نظر گرفتن این موارد و لزوم توجه پژوهشگران به شبکه‌های اجتماعی علمی، اهداف این پژوهش عبارت‌اند از: الف) شناسایی عملکرد دانشگاه شهید بهشتی به عنوان مطالعه موردی، در شبکه علمی ریسرچ‌گیت بر اساس شاخص‌های آر.جی و تأثیرگذاری؛

ب) شناسایی عملکرد رشته‌های موجود در دانشگاه شهید بهشتی در ریسرچ‌گیت بر اساس شاخص‌های تعداد اعضا، تعداد مدارک، تعداد بازدید و تعداد بارگذاری؛ بر مبنای اهداف ذکر شده، پژوهش حاضر در نظر دارد به سؤالات زیر پاسخ دهد:

۱. وضعیت دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ‌گیت به لحاظ امتیاز آر جی و نمره اثرگذاری چگونه است؟
۲. انتشارات اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ‌گیت، بیشتر از سوی کدام کشورها بارگذاری شده است؟
۳. بر اساس شاخص‌های موجود در شبکه علمی ریسرچ‌گیت، پژوهشگران فعال دانشگاه شهید بهشتی در این شبکه کدامند؟
۴. کدام رشته‌های موجود در دانشگاه‌های شهید بهشتی، بیش‌ترین میزان حضور در شبکه علمی ریسرچ‌گیت را داشته‌اند؟

پیشینه پژوهش

در ارتباط با بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی در عرصه پژوهش، آثار متعددی منتشر شده است که مرتبط‌ترین آن‌ها با پژوهش حاضر به این شرح هستند. پژوهشگران در عصر حاضر، تمایل دارند آثار خود را به اشتراک بگذارند. طی دهه‌های گذشته، نشر دانشگاهی تغییرات محسوسی را به خود دیده است. همه‌گیر بودن اینترنت به تکامل نشر الکترونیکی و تحت وب، کمک کرد. ثلوال و کوشا (۲۰۱۵) بیان داشتند که نشر وبی مسیر ترویج پژوهش‌ها را تغییر داده است.

نظری و بتولی (۱۳۹۲) در پژوهش خود دریافتند که از نظر پژوهشگران حوزه علوم پزشکی در ایران، شبکه‌های اجتماعی تحقیقاتی، دارای ویژگی‌ها و قابلیت‌های اساسی برای پژوهشگران هستند. این ویژگی‌ها عبارت‌اند از: معرفی و

تعاملات در حوزه پژوهش را تحت‌الشعاع خود قرار دهد. به هر حال، علم به سرعت تکامل می‌یابد، اطلاعات به سرعت و سهولت در اختیار افراد قرار می‌گیرد و پژوهشگران برای خود جوامع آنلاین ایجاد می‌کنند، مقالات و ایده‌های جدید می‌یابند و شرکای علمی برای خود برمی‌گزینند (جردن^۱، ۲۰۱۴). با پیدایش رایانامه‌ها امکان تبادل اطلاعات علمی تسریع شد ولی به خاطر محدودیت رایانامه‌ها در ارسال و ذخیره‌سازی فایل‌ها، عدم امکان تعامل همزمان و ایجاد شبکه اجتماعی پژوهشگران در این فضا، موجب شده است تا نقش شبکه‌های اجتماعی علمی بیش از رایانامه‌ها برای پژوهشگران مورد توجه قرار گیرد. شبکه‌های اجتماعی علمی، یک فرصت آرمانی را برای پژوهشگران ایجاد کرده‌اند تا فارغ از ریزش‌های کاذب اطلاعات در موتورهای کاوش یا پایگاه‌های اطلاعاتی، بتوانند آزادانه و مستقیماً با همکاران و سایر پژوهشگران در ارتباط باشند و حتی فضای آزمایشگاهی نه به صورت فیزیکی بلکه در قالب دیجیتالی و بدون دیوار داشته باشند.

در همین راستا، اشنایدنمن^۲ (۲۰۰۸) بر اساس رویکرد مشارکتی و تعاملی نوع جدیدی از پژوهش را با الهام از به کارگیری فناوری وب ۲ پیشنهاد کرد. وی این سبک از پژوهش را پژوهش ۲،۰ نامید. پژوهشگران افزون بر به اشتراک‌گذاری آثار و تجربیات خود، می‌توانند در یک حلقه تعاملی باهم در ارتباط باشند. این قابلیت‌ها، پژوهشگران را قادر می‌سازد تا در هر لحظه به کشف شیوه‌های جدید و خلاقانه بپردازند. مهم‌ترین دستاوردهای رویکردهای نوین پژوهشی عبارت‌اند از:

تسریع در به اشتراک‌گذاری و اشاعه اطلاعات، مشارکت و اکتشاف، خلاقیت و نوآوری، دسترسی سریع‌تر به منابع اطلاعاتی، کمک به پژوهشگران در جهت ذخیره‌سازی، سازمان‌دهی، به اشتراک‌گذاری و کشف پیوندها به مقالات پژوهشی و دانشگاهی، امکان اظهارنظر درباره منابع به اشتراک گذاشته شده، پرسش و پاسخ باهم، برقراری توفان ذهنی و جوامع علمی اینترنتی و امکان انجام پژوهش‌های آنلاین و سرعت و سهولت در به دست آوردن و تحلیل داده‌ها. بنابراین، بهره‌گیری از شبکه‌های اجتماعی علمی، می‌تواند افزون بر معرفی یک مجرای علمی و رسمی اطلاع‌یابی

1. Jordan
2. Shneiderman

(۲۰۱۰) در پژوهشی به مطالعه جایگاه شبکه‌های اجتماعی در میان دانشجویان کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی پرداختند. یافته‌های تحقیق آن‌ها نشان داد که ۳۵ درصد پاسخ‌دهندگان عضو هیچ کدام از شبکه‌های اجتماعی نیستند. فیلترینگ اینترنت به عنوان بزرگ‌ترین مانع استفاده از شبکه‌های اجتماعی شناخته شد. تصور منفی از شبکه‌های اجتماعی دومین مانع استفاده از این شبکه‌ها بود. ۲۲ درصد از پاسخ‌دهندگان استفاده از شبکه‌های اجتماعی را اتلاف وقت می‌دانستند و ۱۴ درصد هیچ فایده‌ای در استفاده از شبکه‌های اجتماعی نمی‌دیدند. ۳۶ درصد از پاسخ‌دهندگان اعتماد خیلی کمی به اطلاعات منتشرشده در شبکه‌های اجتماعی داشتند. استفاده‌کنندگان از شبکه‌های اجتماعی مهارت‌های پایه استفاده از آن‌ها را داشتند اما مهارت آن‌ها در استفاده از امکانات و قابلیت‌ها پیشرفته‌تر شبکه‌های اجتماعی مثل تنظیمات حریم خصوصی اندک بود. پاسخ‌دهندگان به پرسشنامه دید مثبتی نسبت به استفاده از شبکه‌های اجتماعی برای اهداف آموزشی و حرفه‌ای داشتند.

طبق یافته‌های پونته و سایمون (۲۰۱۱) میزان استفاده از وبلاگ‌ها و ویکی‌ها رو به کاهش است، حال آنکه با توجه به رشد و توسعه شبکه‌های اجتماعی تخصصی به واسطه ماهیت تعاملی‌تر بودن این شبکه‌ها، گرایش پژوهشگران به سوی این شبکه‌ها رو به افزایش است. فعالیت در شبکه‌های اجتماعی تخصصی، می‌تواند موجب افزایش رؤیت پذیری انتشارات پژوهشگران و دائلود و استناد بیشتر آن‌ها شود. یافته‌های نیکولاس و رولاندز^۳ (۲۰۱۱) نشان داد که شبکه‌های اجتماعی روی فرایند فعالیت‌های پژوهشی پژوهشگران اثربخش بوده‌اند. کاربرانی که به عضویت چنین شبکه‌هایی درمی‌آیند افزون بر استفاده از برون‌دادهای علمی سایر پژوهشگران، انتشارات و یافته‌های خود را با دیگران به اشتراک می‌گذارند.

به واسطه توسعه فناوری‌های وب ۲، دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی تلاش داشته‌اند تا از این فناوری‌ها و قابلیت‌های آن در راستای آموزش، پژوهش و یادگیری بهره بگیرند. به این ترتیب، دانشجویان و مدرسان می‌توانند سریع‌تر و راحت‌تر باهم در تعامل باشند. چاکرابورتی^۴ (۲۰۱۲) در تحلیل دلایل استفاده از ریسرچ‌گیت در میان پژوهشگران دانشگاهی در

شناسایی محققان، برقراری ارتباط و همکاری با محققان، اشتراک اطلاعات، یافتن اطلاعات، مدیریت منابع و استنادات، روزآمد نگه‌داشتن پژوهشگر، رتبه‌دهی به پژوهشگران و تنظیمات شبکه. با استفاده از شبکه‌های اجتماعی علمی، به خصوص ریسرچ‌گیت، پژوهشگران قادر خواهند بود که بدون محدودیت موضوعی، آثار پژوهشی و یافته‌های علمی و مهارت‌های خود را با سایر پژوهشگران به اشتراک بگذارند. صراف زاده و علوی (۱۳۹۳) در مقاله خود با عنوان جایگاه شبکه‌های اجتماعی آنلاین در میان دانشجویان کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دریافتند که مهارت‌های استفاده از شبکه‌های اجتماعی باید در برنامه آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی گنجانده شود. برخی از فواید آموزش شبکه‌های اجتماعی به دانشجویان از این قرار است: آماده کردن دانشجویان برای استفاده از این فناوری‌ها در کتابخانه‌های محل اشتغال آینده؛ افزایش امکان استفاده دانشجویان علم اطلاعات و دانش‌شناسی؛ استفاده آموزشی از این شبکه‌ها برای ارتباط نزدیک‌تر و بیشتر با دانشجویان و آماده کردن دانشجویان برای آموزش سواد شبکه‌های اجتماعی به دیگران.

یعقوبی ملال (۱۳۹۳) در پایان‌نامه خود با عنوان انگیزه‌ها و تعاملات اطلاعاتی دانشمندان در شبکه حرفه‌ای ریسرچ‌گیت بیان داشت که بیش از ۸۵ درصد کاربران موافق به استفاده از شبکه اجتماعی علمی ریسرچ‌گیت هستند و آن را مفید می‌دانند. آن‌ها معتقدند که فراهم شدن محیطی برای تعامل تبادل و برقراری ارتباط و استفاده از فرصت‌های نوین موجود در سطح ملی و بین‌المللی بهترین راه‌هایی است که از طریق آن می‌توان موثرترین کارایی را در این شبکه داشت. اصنافی و دیگران (۱۳۹۴) در پژوهش خود با عنوان حضور پژوهشگران دانشگاه‌های علوم پزشکی، آزاد و دولتی شهر اهواز در شبکه‌ی اجتماعی علمی ریسرچ‌گیت دریافتند که اکثر پژوهشگران سه دانشگاه مهم و عمده‌ی شهر اهواز، یعنی علوم پزشکی جندی‌شاپور، شهید چمران و آزاد، در شبکه اجتماعی ریسرچ‌گیت حضور فعال دارند و آثار خود را با سایر محققان به اشتراک می‌گذارند. این پژوهش مشخص ساخت که پژوهشگران دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات اهواز، بیش‌ترین میزان حضور و فعالیت را در شبکه‌ی اجتماعی علمی ریسرچ‌گیت داشته‌اند. صراف زاده، حاضری و علوی

3 Nicholas & Rowlands

4 Chakraborty

پژوهشگران در گردش باشد.

روش

پژوهش حاضر به صورت پیمایشی، با رویکرد علم‌سنجی و با استفاده از روش آلت‌متریکس^۸، یکی از شیوه‌های جدید در حوزه علم‌سنجی، انجام شده است. این پژوهش، در بازه زمانی نیمه دوم دی ماه تا اوائل بهمن‌ماه ۱۳۹۳ انجام شد. داده‌های موردنظر از شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت به‌دست‌آمده است. ریسرچ گیت یک رسانه اجتماعی علمی برای پژوهشگران است. این شبکه در سال ۲۰۰۸ باهدف فراهم نمودن مجموعه‌ای از ابزارها جهت همکاری، اشتراک دانش و ایجاد شبکه کاری و اکتشافی توسط دو پزشک و ویروس شناس با نام‌های ایاد مدیش^۹ از بیمارستان عمومی ماساچوست آمریکا و سورن هوف مایر^{۱۰} از دانشگاه پزشکی هانوفر آلمان ایجاد شد (بتولی، ۱۳۹۲). ثلوال و کوشا (۲۰۱۵) در اهمیت ریسرچ گیت، بیان می‌کنند که این پایگاه، پژوهشگران را قادر می‌سازد تا ایده‌ها و یافته‌های تازه خود را با سایر پژوهشگران به صورت رایگان به اشتراک بگذارند و باهم در تعامل باشند. در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت، رویکردهای کتابسنجی و آلت‌متریکس جهت سنجش عملکرد مؤسسات و پژوهشگران استفاده می‌شود.

در پژوهش حاضر، از شاخص‌هایی نظیر: نمره آر.جی، نمره تأثیرگذاری، میزان بارگذاری‌های انتشارات، نمره تأثیرگذاری، تعداد مدارک، تعداد اعضاء تعداد بازدید و تعداد بارگذاری استفاده شده است.

- **نمره آر.جی:** این شاخص بر اساس الگوریتم‌های محرمانه‌ای با توجه به چهار عامل تعداد مدارک به اشتراک گذاشته‌شده، فعالیت پژوهشگر در پرسیدن سؤال، فعالیت پژوهشگر در پاسخ دادن به سؤالات دیگران و تعداد دنبال‌کنندگان فعالیت‌های پژوهشگر محاسبه می‌شود. نمره آر.جی. مؤسسات بر اساس مجموع نمره آر.جی اعضای آن‌ها محاسبه می‌شود. رتبه ریسرچ گیت هر یک از دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی در ایران، آسیا و جهان نیز مورد مطالعه قرار گرفته است.

- **نمره تأثیرگذاری:** مجموع ضریب تأثیر مجلات منتشرکننده مقالاتی که اعضای یک دانشگاه یا مؤسسه

هندوستان از ایجاد زمینه‌های مشارکت علمی (۳۷٪)، روزآمد بودن در حوزه پژوهشی خود (۳۱٪)، آگاهی از پژوهش‌های سایر افراد (۲۱٪) و اشتراک فعالیت‌های پژوهشی (۶٪) به عنوان مهم‌ترین دلایل استفاده از ریسرچ گیت نام می‌برد. مک میلان^۵ (۲۰۱۲) در مقاله خود بیان داشت که مندلی به کاربران در جهت ارتقای سطح سواد اطلاعاتی آن‌ها کمک می‌کند. ویژگی‌های این شبکه، مشارکت و تعامل بین پژوهشگران را در راستای به اشتراک‌گذاری دانش تسهیل می‌کند. پژوهش مادهاسادهان^۶ (۲۰۱۲) در مورد بهره‌گیری پژوهشگران دانشگاه دهلی از شبکه‌های اجتماعی در ارتباطات علمی و روزانه نشان داد که اکثر پاسخگویان ترجیح می‌دادند از شبکه‌های اجتماعی علمی نظیر ریسرچ گیت و حتی شبکه اجتماعی فیس‌بوک برای مقاصد علمی و دانشگاهی بهره بگیرند. محمدی و ثلوال (۲۰۱۴) در پژوهش خود به این یافته رسیدند که شبکه اجتماعی مندلی می‌تواند برای کمک به انتقال دانش بین رشته‌های مختلف و در نهایت دریافت استنادهای بیشتر برای مقالات، مورد استفاده پژوهشگران باشد. هاستین^۷ و دیگران (۲۰۱۴) میزان استفاده ۷۱ پژوهشگر حوزه علم‌سنجی از رسانه‌های اجتماعی علمی را مورد مطالعه قرار داده و بیان می‌کنند که ریسرچ گیت پس از لینکداین و آکادمیا، سومین رسانه محبوب از دید این افراد بوده و ۲۱٪ از آن‌ها از ریسرچ گیت برای به اشتراک‌گذاری یافته‌های علمی و تعامل با پژوهشگران دیگر استفاده می‌کنند. السید (۲۰۱۵) گرایش پژوهشگران عرب را در استفاده از شبکه‌های اجتماعی دانشگاهی با تأکید بر شبکه علمی ریسرچ گیت مورد مطالعه قرار دادند. از شش دانشگاه عربی، ۲۹۹۱ پژوهشگر عرب به عنوان جامعه برای پژوهش برگزیده شدند که در نهایت ۳۱۵ نفر در این پژوهش مشارکت کردند و به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند. یافته‌ها نشان داد که سه چهارم پاسخگویان از این شبکه اجتماعی علمی برای به اشتراک گذاشتن انتشارات خود استفاده می‌کنند. نگاهی به آثار منتشرشده در زمینه بهره‌گیری پژوهشگران از شبکه‌های اجتماعی علمی نشان می‌دهد که متخصصان و دانشمندان، بستر مناسبی را جهت تسهیل در تسهیم دانش و تجربه خود با دیگران یافته‌اند و این عامل سبب شده است تا تجربه، علم و اطلاعات با سرعت بیشتری نسبت به گذشته بین

8 Altmetrics
9 Ijad Madisch
10 Soren Hofmayer

5 MacMillan
6 Madhusudhan
7 Haustein

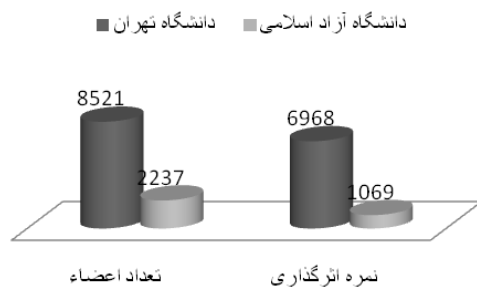
کاوش گوگل اسکالر به منظور به دست آوردن شاخص هرش این افراد به دست آمد و باهم مقایسه گردید.

جدول ۱. میزان حضور دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ گیت.

تعداد اعضا	تعداد انتشارات	امتیاز آر.جی	امتیاز اثرگذاری
۱۶۰۴	۱۶۳۶	۳۴۸۱/۵۷	۲۳۶۴/۲۱

یافته‌ها

همانطور که در جدول ۱ مشاهده می‌شود ۱۶۰۴ نفر از مجموع دانشجویان و اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت عضویت دارند. این اعضا، دارای ۱۶۳۶ اثر علمی بوده‌اند که آن‌ها را در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت بارگذاری کرده‌اند. امتیاز آر جی پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی ۳۴۸۱/۵۷ و امتیاز اثرگذاری آن‌ها ۲۳۶۴/۲۱ بوده است. فعالیت مداوم افراد در این شبکه تأثیر مستقیمی بر امتیاز آر.جی و اثرگذاری آن‌ها دارد. هر چه تعداد اعضای یک دانشگاه یا مؤسسه پژوهشی در این شبکه و تعامل آن‌ها بیشتر باشد، امتیازات اثرگذاری و آر.جی آن‌ها نیز بالاتر خواهد رفت. بدین معنی که ارسال و به اشتراک گذاری مقالات در این پایگاه، ملاک منحصر به فردی برای افزایش امتیاز آر جی نیست. بلکه تعاملات با سایر پژوهشگران و نیز انجام پرسشها و پاسخهای علمی موجبات افزایش امتیاز افراد را فراهم می‌سازد. ضمن اینکه امتیاز اثرگذاری بر اساس میزان استنادات بالای آثار است و هر چه میزان ارجاعات به انتشارات بالاتر رود و حضور پژوهشگران در شبکه ریسرچ گیت بیشتر باشد، امتیاز آر جی نیز بالاتر خواهد رفت.

نمودار ۱. نمره اثرگذاری و تعداد اعضای دانشگاههای همکار با دانشگاه شهید بهشتی.

پژوهشی در سایت ریسرچ گیت قرار داده‌اند. بنابراین نمره تأثیرگذاری یک مؤسسه به تعداد مدارک آن و همچنین به کیفیت مجلات منتشرکننده آن مدارک بستگی دارد. در مورد مقالات چند نویسنده‌ای از یک مؤسسه، ضریب تأثیر مجله منتشرکننده آن مقاله تنها یک بار برای آن مؤسسه محاسبه می‌شود. ایراداتی که به شاخص‌های سنتی علم‌سنجی مانند تعداد مقالات منتشرشده و یا ضریب تأثیر مجلات^{۱۱} وارد است، در مورد شاخص نمره تأثیرگذاری هم وجود دارد. همچنین قابل پیش‌بینی است که دانشگاه‌های پرتولید احتمالا نمره تأثیرگذاری بالاتری را کسب خواهند کرد.

– **تعداد مدارک:** تعداد مدارکی (پژوهش‌های منتشرشده و منتشر نشده) که افراد دارای وابستگی سازمانی به یک دانشگاه و مؤسسه پژوهشی بر روی سایت ریسرچ گیت قرار می‌دهند.

– **تعداد اعضا:** تعداد اعضای ریسرچ گیت که دارای وابستگی سازمانی به دانشگاه و مؤسسه پژوهشی خاصی هستند.

– **تعداد بازدید:** تعداد دفعاتی که مدارک به اشتراک گذاشته شده پژوهشگران یک دانشگاه توسط سایر پژوهشگران بازدید شده است. هرچه تعداد بازدید مدارک یک دانشگاه بالاتر باشد نشان می‌دهد که این مدارک بیشتر مورد مطالعه و استفاده قرار گرفته‌اند.

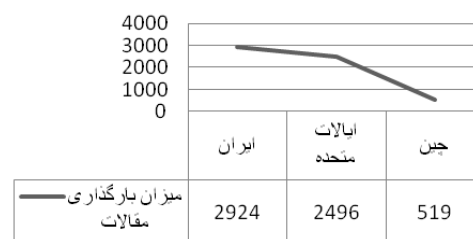
– **تعداد بارگذاری:** تعداد دفعاتی که مدارک به اشتراک گذاشته شده پژوهشگران یک دانشگاه توسط سایر پژوهشگران بارگذاری شده است. هرچه تعداد بارگذاری مدارک یک دانشگاه بالاتر باشد نشان می‌دهد که این مدارک بیشتر مورد مطالعه و استفاده قرار گرفته‌اند.

جامعه پژوهش حاضر، پژوهشگران شاغل در دانشگاه شهید بهشتی است که در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت عضویت دارند. به منظور گردآوری اطلاعات با مراجعه به وب گاه ریسرچ گیت، صفحه مربوط به دانشگاه شهید بهشتی در ریسرچ گیت جستجو و بازبایی شد. سپس فعال‌ترین پژوهشگران در این صفحه شناسایی شدند. تعداد انتشارات، میزان مشاهده مقاله، تعداد بارگذاری مقالات، نقطه اثرگذاری، استنادها و امتیاز آر جی استخراج شد. از طرف دیگر، نام فعال -ترین افراد در شبکه ریسرچ گیت در پایگاه اسکوپوس و موتور

مشترک باعث شده است پژوهشگرانی از کشورهای نظیر چین و ایالات متحده بیشترین استفاده را از انتشارات اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی در شبکه ریسرچ گیت داشته باشند.

جدول ۲ پژوهشگران فعال دانشگاه شهید بهشتی را در شبکه علمی ریسرچ گیت نشان می‌دهد. از این جدول بر می‌آید که بیشترین امتیاز آرچی متعلق به صمد نژاد ابراهیمی با ۳۲/۲۷ امتیاز است. پیمان صالحی با ۳۰/۶۷ امتیاز و محمد بهبهانی با ۳۰/۵۳ امتیاز در رتبه‌های دوم و سوم قرار دارند. از نظر تعداد انتشارات، کیوان ناوی با ارائه ۲۰۲ اثر علمی در پایگاه ریسرچ گیت، بیشترین میزان انتشارات را داشته است. پیمان صالحی با ۱۸۵ اثر و صمد نژاد ابراهیمی با ۹۳ اثر در مرتبه‌های بعدی قرار دارند. از منظر میزان مشاهده انتشارات، مقالات کوروش اصلان صفت، پیمان صالحی و صمد نژاد ابراهیمی بیشتر مورد مشاهده کاربران قرار گرفته است. از جنبه میزان بارگذاری انتشارات، مقالات حمید رامین مهر، کورش اصلان صفت و کیوان ناوی، بیشتر توسط کاربران بارگذاری شده‌اند. از جنبه میزان استنادات، پیمان صالحی با دریافت ۷۱۲ استناد از سوی سایر محققان در رتبه اول، کیوان ناوی با دریافت ۶۶۷ استناد در رتبه دوم و صمد نژاد ابراهیمی با دریافت ۳۲۲ استناد در رتبه سوم قرار دارند. از جنبه امتیاز اثرگذاری، پیمان صالحی، با امتیاز ۱۸۷/۴۵ بیشترین میزان اثرگذاری را داشته است. صمد نژاد ابراهیمی و محمد بهبهانی به ترتیب با ۱۳۰/۲۲ و ۱۱۹/۳۷ امتیاز در رتبه‌های دوم و سوم از این شاخص هستند. بنابراین در مجموع، جدول ۲ نشان می‌دهد که پیمان صالحی، و صمد نژاد ابراهیمی از مجموع ده پژوهشگر فعال دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ گیت، بیشترین میزان حضور و فعالیت را داشته‌اند.

نمودار ۱، امتیاز و تعداد اعضای دانشگاه‌های همکار با دانشگاه شهید بهشتی را نشان می‌دهد. دانشگاه تهران و دانشگاه آزاد اسلامی دو دانشگاه داخلی عمده‌اند که با دانشگاه شهید بهشتی دارای بیشترین همکاری و تعامل علمی هستند. ۸۵۲۱ نفر از دانشگاه تهران و ۲۲۳۷ نفر از دانشگاه آزاد اسلامی در شبکه علمی ریسرچ گیت عضویت دارند. نمره اثرگذاری دانشگاه تهران و دانشگاه آزاد اسلامی در شبکه علمی ریسرچ گیت، به ترتیب ۶۹۶۸ و ۱۰۶۹ است. به نظر می‌رسد دانشگاه تهران به عنوان یک دانشگاه مادر و جامع که دارای بیشترین اعضای هیئت علمی است و دانشگاه آزاد اسلامی به دلیل تکرر شاخه‌ها در داخل کشور و ارتباط بیشتر اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی با این دو دانشگاه، بیشترین تعامل را با دانشگاه‌های مذکور داشته است.

نمودار ۲. کشورهای بارگذاری کننده مقالات پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی.

نمودار ۲ نشان می‌دهد که پژوهشگرانی از کشورهای ایران، ایالات متحده و چین بیشترین میزان بارگذاری مقالات پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی را داشته‌اند. پژوهشگرانی از ایالات متحده ۲۴۹۶ بار، از ایران ۲۹۲۴ بار و از چین ۵۱۹ بار به بارگذاری مقالات پرداخته‌اند. به نظر می‌رسد تعامل اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی با کشورهای مختلف به ویژه از طریق فرصت‌های مطالعاتی یا انجام پژوهش‌های

جدول ۲. پژوهشگران فعال دانشگاه شهید بهشتی در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت.

نام پژوهشگر	امتیاز آرچی	تعداد انتشارات	میزان مشاهده انتشارات	میزان بارگذاری انتشارات	میزان استنادات	نمره اثرگذاری
اصلان صفت، کورش	۴/۸۲	۱۲	30k	۳۴۸۱۱	۲۵	۱/۱۳
بهبهانی، محمد	۳۰/۵۳	۴۴	3k	۲۹۷۶	۸۷	۱۱۹/۳۷
چلاوی، سهیلا	۷/۵۶	۶	1k	۹۷۱۶	۲۲	۶/۶۶
رامین مهر، حمید	۰/۶۱	۹	4k	۴۳۵۶۷	۲	-
صالحی، پیمان	۳۰/۶۷	۱۸۵	14k	۵۱۶۴	۷۱۲	۱۸۷/۴۵
عبدلی، اصغر	۲۴/۲۰	۶۷	6k	۵۱۶۸	۱۷۴	۴۵/۳۴
میر جلیلی، محمد حسین	۲۲/۴۶	۲۸	5k	۱۰۴۶۴	۲۴۲	۴۳/۳۹
ناوی، کیوان	۲۸/۵۷	۲۰۲	6k	۱۲۶۰۳	۶۶۷	۵۳/۲۹
نژاد ابراهیمی، صمد	۳۲/۲۷	۹۳	11k	۷۴۷۶	۳۲۲	۱۳۰/۲۲
نوجوان، نوجوان	۲۶/۵۶	۲۸	4k	۱۰۳۷۹	۱۷۴	۸۰/۱۴

جدول ۳. فعال ترین رشته های موجود دانشگاه شهید بهشتی در شبکه

نام رشته	تعداد		مجموع نمره اثرگذاری
	انتشارات	اعضاء	
بیولوژی	۴۱	۳۱	۴۰/۶۸
رادیولوژی	۱۴	۸	۲۱/۹۴
ریاضی	۲۰	۴۳	۱۵/۲۳
شیمی	۴۳۵	۸۹	۹۴۸
فیتوشیمی	۳۴	۹	۱۵/۲۳
فیزیک	۷۱	۸۴	۲۲۰
گیاهان دارویی	۸	۸	۴۰/۶۸
لیزر و پلاسما	۷۶	۱۳۵	۱۳۰/۵۳
مهندسی الکترونیک	۱۱۷	۱۵۷	۳۴/۴۰
مهندسی کامپیوتر	۶۲	۹۵	۳۸/۷۸

تحولات فناورانه در عرصه ارتباطات، مجراهای ارتباطی انسان‌ها شکل و ابعاد تازه‌تری را به خود گرفته و فرایند توزیع، انتقال و به اشتراک گذاری اطلاعات تسهیل شده است. افراد، معمولاً راهبردهای چندگانه‌ای را برای یافتن اطلاعات در محیط وب به کار می‌برند. یکی از راهکارها، بهره‌گیری از جوامع مجازی و شبکه‌هایی است که در آن، افراد اطلاعات تخصصی را با دیگران به اشتراک می‌گذارند. همه‌گیر شدن وب سایت‌های شبکه‌های اجتماعی تخصصی مانند آکادمیا یا ریسرچ‌گیت، فرصت‌های تازه‌ای را برای تعامل بین جوامع پژوهشی فراهم ساخته است. به نظر می‌رسد در عصر حاضر، شبکه‌های اجتماعی علمی، شیوه‌های کار پژوهشگران را دگرگون کرده‌اند. این شبکه‌ها فرایند به اشتراک گذاری دانش را تسریع کردند. شبکه‌های اجتماعی تخصصی تحت وب، توانسته‌اند الگوهای جدید برای تعاملات و ارتباطات علمی ایجاد کنند. این امر نشانگر توجه پژوهشگران دانشگاه مورد مطالعه در پژوهش حاضر، به استفاده از ابزارهای ارتباطی علمی و نوین در جهت تعاملات و همکاری‌های تحقیقاتی، آموزشی و علمی با سایر پژوهشگران است. البته این نکته قابل ذکر است که امتیاز آرجی فقط منحصر به میزان بالای انتشارات یا مشاهده آن‌ها توسط سایر کاربران دیگر نیست. بلکه میزان فعالیت‌های متعدد محقق نظیر پرسش و پاسخ با سایر کاربران در این پایگاه، افزودن مهارت‌های تخصصی به صفحه شخصی و نظایری از این قبیل، می‌تواند موجب افزایش امتیاز آرجی محققان گردد. باید توجه داشت که در عصر جدید آموزش و پژوهش، وب‌گاه‌های شبکه‌های اجتماعی علمی نظیر: آکادمیا، ریسرچ‌گیت و مندلی، نقش اساسی در آموزش و توسعه پژوهش دارند. این شبکه‌ها، امکان ارتباط و تعامل پژوهشگران را فراهم می‌سازد و به آن‌ها اجازه می‌دهد تا بروندادهای پژوهشی خود را از طریق این شبکه‌ها به اشتراک بگذارند. میلیونها کاربر، عضو شبکه‌های اجتماعی علمی هستند و به راحتی می‌توانند از این طریق، نیازهای اطلاعاتی خود را تأمین نمایند، به این ترتیب مسیر اطلاع‌یابی پژوهشگران دچار تحولی اساسی شده است و دیگر آن‌ها محدود به فضاهای محیط‌های آموزشی و کتابخانه‌ها یا موتورهای کاوش نیستند. بنابراین پژوهشگران باید بتوانند خود را با محیط اطلاعاتی و فناوری جدید سازگار کنند. پژوهش حاضر نمایان ساخت که پژوهشگران رشته‌های فنی مهندسی

جدول ۳ فعال ترین رشته‌های موجود دانشگاه شهید بهشتی در شبکه علمی ریسرچ‌گیت را نشان می‌دهد. از این جدول بر می‌آید که از جنبه میزان انتشارات، رشته شیمی با به اشتراک گذاشتن ۴۳۵ اثر، مهندسی الکترونیک، ۱۱۷ اثر و پژوهشکده لیزر و پلاسما، ۷۶ اثر، از جنبه تعداد اعضاء، مهندسی الکترونیک، ۱۵۷ عضو، لیزر و پلاسما، ۱۳۵ عضو، و مهندسی کامپیوتر ۹۵ عضو و از منظر مجموع نمره اثرگذاری، رشته شیمی ۹۴۸، فیزیک، ۲۲۰ و لیزر و پلاسما ۱۳۰،۵۳ دارای رتبه‌های برتر هستند. بنابراین از جدول فوق چنین بر می‌آید که رشته‌های شیمی، لیزر و پلاسما و فیزیک بیشترین میزان حضور را در شبکه علمی ریسرچ‌گیت داشته‌اند. این جدول نشان می‌دهد که رشته‌های علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی در این رتبه‌بندی جایگاهی ندارند لیکن پژوهشگران حوزه‌های علوم پایه بیشترین مشارکت را در این پایگاه داشته‌اند. دلایل مختلفی می‌تواند برای این امر وجود داشته باشد. آشنا نبودن پژوهشگران رشته‌های علوم انسانی با ابزارهای نوین ارتباطی علمی و ضعف در بهره‌گیری از این پایگاه‌ها، فقدان تمایل پژوهشگران حوزه‌های علوم انسانی در استفاده از این شبکه‌ها و پایین بودن نرخ تولیدات علمی در زمینه علوم انسانی در مقایسه با علوم پایه از دلایل عمده حضور پررنگ تر و شاخص پژوهشگران علوم پایه در شبکه علمی ریسرچ‌گیت است.

بحث و نتیجه‌گیری

وجود شبکه‌ها و حلقه‌های علمی، موجبات پیشرفت علم و به اشتراک گذاری دانش را فراهم می‌سازد. با توجه به پیدایش

های اجتماعی علمی و چگونگی بهره‌گیری از آن‌ها می‌تواند در ارتقای سطح علمی پژوهشگران، اعضای هیئت‌علمی و حتی دانشجویان به منظور هدایت مسیر اطلاع‌یابی این افراد اثربخش باشد. همچنین پیشنهاد می‌شود که در پژوهش دیگری، میزان حضور پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی در شبکه‌های اجتماعی مندلی، و آکادمیا تحلیل و با نتایج پژوهش حاضر و پژوهش‌های مشابه مقایسه گردد. در نهایت، پیشنهاد می‌شود در پژوهش دیگری، شاخص‌هایی که مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند از نظر ارتباط و همبستگی مورد ارزیابی قرار گیرند.

منابع

منابع فارسی

- بتولی، ز (۱۳۹۲). قابلیت‌های شبکه اجتماعی ریسرچ گیت برای پژوهشگران. *گفتان علم و فناوری*. (۲): ۵۹-۶۸.
- نظری، م، بتولی، ز (۱۳۹۲). بررسی قابلیت‌های شبکه‌های اجتماعی تحقیقاتی جهت کاربست در فعالیتهای پژوهشگران حوزه علوم پزشکی ایران. ارائه شده در نخستین همایش ملی کتابخانه و مردم، کرمان.
- اصنافی، ار، سلامی، م، سیاح برگردم، حسینی آهنگری، ع. (۱۳۹۴). حضور پژوهشگران دانشگاه‌های علوم پزشکی، آزاد و دولتی شهر اهواز در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ گیت. *فصلنامه توسعه آموزشی جندی شاپور*. ۱۲: ۷۳-۶۷
- دیگان، م؛ تانر، س (۱۳۸۲). آینده دیجیتالی کتابخانه‌ها راهبردهایی برای عصر اطلاعات. ترجمه عباس گیلوری. تهران: دبیزش؛ چاپار.
- شعاری نژاد، ع (۱۳۴۹). روانشناسی یادگیری: کاربرد روانشناسی در تربیت. تهران: کتابفروشی تربیت.
- صراف زاده، م، علوی، س (۱۳۹۳). جایگاه شبکه‌های اجتماعی آنلاین در میان دانشجویان کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی. *تعامل انسان و اطلاعات*. (۱): ۴۴-۵۶
- عرفان منش م، اصنافی ار، ارشدی ه. (در دست انتشار). دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ایرانی در ریسرچ گیت: یک بررسی آلت‌متریکس. *فصلنامه دانش‌شناسی*.
- یعقوبی ملال، ن (۱۳۹۳). انگیزه‌ها و تعاملات اطلاعاتی دانشمندان در شبکه اجتماعی حرفه ای ریسرچ گیت، پایان‌نامه کارشناسی ارشد رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه خوارزمی.

منابع لاتین

- Chakraborty N. (2012). Activities and reasons for using social networking sites by research scholars in NEHU: A study on Facebook and ResearchGate. *Planner*, 19-27. Available at:

نظیر لیزر و پلاسما، مهندسی الکترونیک، و علوم پایه نظیر فیزیک و شیمی در دانشگاه شهید بهشتی، بیش‌ترین فعالیت و حضور را در شبکه علمی ریسرچ گیت دارا بوده‌اند. در حالیکه، پژوهشگران حوزه علوم انسانی دانشگاه شهید بهشتی، از نظر حضور مداوم در شبکه علمی ریسرچ گیت و فعالیت در آن ضعیف عمل کرده‌اند. این امر می‌تواند به دلیل عدم آشنایی آنان با این شبکه، کتاب محور بودن فعالیت‌های آن‌ها، ضعف در زبان انگلیسی به عنوان زبان بین‌المللی تولید علم، یا فقدان توانایی در کار و تعامل با شبکه‌های اجتماعی علمی تحت وب باشد. هر چند معیارهای تولید علم و تعاملات پژوهشگران در حوزه‌های علمی مختلف چندان قطعی نیست اما به نظر می‌رسد که در عصر حاضر، تعامل هر چه بیشتر اساتید حوزه علوم انسانی با محیط وب و استفاده از قابلیت‌های آن برای پژوهش، به منظور انجام پژوهش یا ارتباط با سایر پژوهشگران می‌تواند به گستردگی این حوزه، هم‌افزایی دانش بین حوزه‌های علمی مختلف و پیدایش ایده‌های نوین در راستای انجام پژوهش، منجر شود. حضور و فعالیت پژوهشگران دانشگاه شهید بهشتی در شبکه‌های اجتماعی علمی به خصوص ریسرچ‌گیت، به هرچه مرئی‌تر شدن آن‌ها و آثار پژوهشی‌شان کمک می‌کند و می‌تواند منجر به دریافت استنادهای بیشتر از سوی دیگر پژوهشگران گردد. هر چند پژوهش عرفان منش، اصنافی و ارشدی (۱۳۹۴) در خصوص میزان حضور دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی ایرانی در شبکه ریسرچ‌گیت نشان داد که دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، تربیت مدرس، امیرکبیر، آزاد اسلامی، علوم پزشکی شیراز و صنعتی شریف بیش‌ترین میزان فعالیت را در شبکه ریسرچ-گیت داشته‌اند. آن‌ها رابطه معنی‌داری ضعیفی را بین انتشارات مورد استناد پژوهشگران این دانشگاه‌ها و میزان بازدید و بارگذاری مقالات آن‌ها در شبکه علمی ریسرچ‌گیت یافتند. یافته‌های پژوهش اصنافی و دیگران (۱۳۹۴) نیز نشان داد که پژوهشگران دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات اهواز، میزان حضور و فعالیت بالایی را در شبکه اجتماعی علمی ریسرچ-گیت داشته‌اند. بنابراین، پژوهشگران باید بتوانند خود را با محیط اطلاعاتی و فناوری جدید سازگار کنند. برگزاری کارگاه‌های آموزشی آشنایی با شبکه‌های اجتماعی علمی و چگونگی بهره‌گیری از آن‌ها می‌تواند در ارتقای سطح علمی پژوهشگران و اعضای هیات علمی اثربخش باشد. برگزاری دوره‌های تخصصی دانش‌افزایی مربوط به آشنایی با شبکه-

- Mohammadi E, Thelwall M (2014), Mendeley readership altmetrics for the social sciences and humanities: Research evaluation and knowledge flows, *Journal of the American Society for Information Science & Technology*, Available from: <http://cba.scit.wlv.ac.uk/~cm1993/papers/EhsanMendeleyAltmetrics.pdf> (Retrieved 8 June 2014).
- Nicholas D, Rowlands I. (2011). Social media use in the research workflow. *Information Services & Use*, 31(1-2), 61-83.
- Ponte D, Simon J. (2011). Scholarly communication 2.0: Exploring researchers' opinions on Web 2.0 for scientific knowledge creation, evaluation and dissemination. *Serials review*, 37(3), 149-156.
- Sarrafzadeh M, Hazeri A, Alavi S. The status of Web 2.0 in Iran's LIS education. *Education for Information* 2010; 28(2): 233-245.
- Shneiderman, Ben (2008). Science 2.0. *Science*. 319: 1349-1350. Available in: <http://www.cs.umd.edu/~ben/papers/Shneiderman2008Science.pdf> (Retrieved 3 February 2015).
- Thelwall M, Kousha K, (2014), ResearchGate: Disseminating, communicating and measuring scholarship?, *Journal of the Association for Information Science and Technology*, Available at: <http://www.scit.wlv.ac.uk/~cm1993/papers/ResearchGate.pdf> (Retrieved 9 Jun 2014).
- <http://ir.inflibnet.ac.in/ir40/bitstream/1944/1666/1/3.pdf> (Retrieved 8 June 2015)
- Elsayed AM. (2015). The Use of Academic Social Networks Among Arab Researchers A Survey. *Social Science Computer Review*, 0894439315589146.
- Haustein S, Isabella P, Peters, Bar-Ilan J, Priem J, HadasShema, and Terliesner j. (2014). Coverage and adoption of Altmetrics sources in the bibliometric community. *Scientometrics* 2014; 101(2): 1145-1163.
- Thelwall M, Kousha K. (2015). ResearchGate: disseminating, communicating, and measuring scholarship? *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 66 (5) , 876–889
- Jordan, Katy (2014). Online social networks and networked academic identity. In: *Internet Research 15.0 Doctoral Colloquium*, 21 October 2014, Daegu, South Korea.
- MacMillan D. (2012). Mendeley: teaching scholarly communication and collaboration through social networking, *Library Management* ,33(8/9): 61-69, 2012.
- Madhusudhan M. (2012). Use of social networking sites by research scholars of the University of Delhi: A study., *The International Information & Library Review*, 44(2): 100-113.

Reviewing Shahid Beheshti University Scholars' Presence in ResearchGate®

Amir Reza Asnafi, (Corresponding author) Faculty member of Shahid Beheshti University, Tehran, Iran. aasnafi@gmail.com

Abstract

Background and Aim: Web 2.0 capabilities in research fields have provided numerous conveniences for scholars. This, has consent people to interact and share their publications with other scholars across the world. The purpose of the research is to study the presence of Shahid Beheshti University Scholars in ResearchGate.

Method: Used approach in this paper is Scientometrics with Altmetrics method. For data gathering, ResearchGate page Shahid Beheshti University was scrutinized.

Results: Findings indicated that disciplines of Chemistry, Laser, Plasma and Physics had the outermost presence in ResearchGate. In contrast, humanities had not any somber activities in Research Gate. Although, criteria for knowledge production and researchers interaction in sciences are not conclusive, it seems that interaction of humanity professors with the Web and its potentials could result in formation of new ideas for future research. It is concluded that in new era of education, web sites like: ACADEMIA, Research Gate, Mandalay would have an immense role in the development of research activities.

Conclusion: It should be noted that in the new era of research and education, science, social networking websites such as: Academia, ResearchGate and Mandalay a key role in the training and development of their research. Establishing some workshops on using academic social networks can affect on knowledge of scholars, faculty member and students and direct their information seeking way for these people.

Keywords: Shahid Beheshti University, Scientific Collaboration, Academic Social Network, ResearchGate